

PRESUDA SUDA

28. veljače 1984. (*)

„Porez na promet pri uvozu – Krijumčarene opojne droge”

U predmetu 294/82,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je Sudu uputio Finanzgericht Baden-Württemberg (Financijski sud u Baden-Württembergu, Njemačka), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Senta Einberger, Schallstadt-Wolfenweiler,

i

Hauptzollamt Freiburg,

o tumačenju članka 2. stavka 2. Šeste direktive Vijeća od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet — zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL L 145, str. 1.),

SUD,

u sastavu: J. Mertens de Wilmars, predsjednik, T. Koopmans, K. Bahlmann i Y. Galmot, predsjednici vijeća, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, A. O'Keefe, G. Bosco, O. Due, U. Everling i C. Kakouris, suci,

nezavisni odvjetnik: G. F. Mancini,

tajnik: H. A. Rühl, glavni administrator,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 29. listopada 1982., koje je Sud zaprimio 17. studenoga 1982., Finanzgericht Baden-Württemberg (Financijski sud u Baden-Württembergu) uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u prethodno pitanje o primjeni poreza na promet na krijumčarene opojne droge.
- 2 Glavni postupak odnosi se na određivanje poreza na promet koji se primjenjuje na količine morfija koje je nakon njihova nezakonitog uvoza u Saveznu Republiku

Njemačku tužiteljica u glavnom postupku prodala u Švicarskoj u suprotnosti s njemačkim Zakonom o opojnim drogama (Betäubungsmittelgesetz). Za ta ju je kaznena djela njemački kazneni sud osudio na uvjetnu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine.

3 Finanzgericht (Financijski sud) je postavio pitanje podliježe li morfij porezu na promet u skladu s pravom Zajednice. U vezi s tim podsjeća da je Sud u svojoj presudi od 26. listopada 1982. (Einberger, predmet 240/81, Zb., str. 3699.) naveo da nakon uvođenja Zajedničke carinske tarife država članica više nije ovlaštena primjenjivati carine na opojne droge koje su prokrijumčarene i uništene odmah nakon otkrivanja ili iznesene s carinskog područja prije otkrivanja, ali i dalje ima potpunu slobodu pokretanja kaznenih postupaka u vezi s počinjenim kaznenim djelima.

4 Kad je riječ o činjeničnom stanju slučaja, Finanzgericht (Financijski sud) uputio je na svoje zaključke iz predmeta 240/81 da morfij nije bio proizveden u Saveznoj Republici Njemačkoj i da je količina tog proizvoda koju je prodala tužiteljica u glavnom postupku prokrijumčarena na njemačko državno područje radi nezakonitog ponovnog izvoza u treću zemlju. Finanzgericht (Financijski sud) upućuje na gore navedenu presudu Suda i pita se isključuje li se apsolutnom zabranom uvoza i stavljanja na tržište opojnih droga kojom se onemogućuje primjena carina i mogućnost naplate poreza na promet pri uvozu.

5 Na temelju tih razmatranja nacionalni sud uputio je sljedeće prethodno pitanje:

„Je li naplata poreza na promet na opojne droge spojiva s člankom 2. stavkom 2. Šeste direktive Vijeća od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet — zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL L 145 od 13.5.1977., str. 1.) ako državama članicama nije dopuštena naplata carina?“

6 Na početku valja napomenuti da u svojem zahtjevu za prethodnu odluku Finanzgericht (Financijski sud) upućuje na Šestu direktivu, iako iz spisa proizlazi da se uvoz opojnih droga o kojem nacionalni sud treba donijeti odluku dogodio 1974., odnosno prije stupanja na snagu te direktive i stoga u vrijeme važenja Druge direktive (SL 1967, str. 1303.). Međutim, kad je riječ o ključnom elementu u ovom predmetu, očito je da između tih dviju direktiva ne postoji razlika u tekstu relevantnih odredaba ili njihovu kontekstu; stoga se tumačenje članka 2. stavka 2. Šeste direktive koje Sud treba dati primjenjuje i na članak 2. točku (b) Druge direktive.

7 U članku 2. Šeste direktive kao područje primjene poreza na dodanu vrijednost navedeni su:

„1. isporuka robe i pružanje usluga koje na državnom području zemlje uz naknadu obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav;

2. uvoz robe.“ [neslužbeni prijevod]

8 U tom kontekstu valja utvrditi da Šesta direktiva sadržava niz posebnih odredaba o cjelokupnom uvozu, odnosno o uvozu u Zajednicu robe iz trećih zemalja i robe iz druge države članice, pri čemu se te odredbe nalaze, među ostalim, u članku 3., članku

7., članku 10. stavku 3., članku 11. stavku B, članku 14., članku 17. i članku 23. te direktive.

- 9 Stoga valja razlikovati transakcije iz stavaka 1. i 2. članka 2., koje se temelje na različitim gospodarskim i pravnim činjenicama.
- 10 Sud koji je uputio zahtjev pravilno je povezoao prethodno pitanje samo s člankom 2. stavkom 2., odnosno uvozom robe, točnije s uvozom robe iz trećih zemalja, kao što proizlazi iz zahtjeva za prethodnu odluku. Osim toga, prethodno pitanje ne odnosi se na uvoz nezakonitih proizvoda općenito, već samo na nezakoniti uvoz opojnih droga.
- 11 U tom kontekstu postavlja se pitanje je li, u nedostatku izričitih odredaba u direktivi s tim u vezi, nezakoniti uvoz opojnih droga oporeziva transakcija, ili je potrebno direktivu tumačiti u smislu da je državama članicama prepušteno da donesu odluku o tome.
- 12 Na početku valja utvrditi da se direktiva ne može tumačiti na način da je to pitanje ostavljeno izvan njezina područja primjene te da bi stoga bilo na svakoj državi članici da sama odluči o tom pitanju. Takvo tumačenje bilo bi nespojivo s ciljem direktive, a to je postizanje dalekosežne usklađenosti u tom području, osobito u pogledu osnovice za razrezivanje poreza na dodanu vrijednost.
- 13 S obzirom na navedeno, iz njezina konteksta i ciljeva isto tako proizlazi da se Šestom direktivom zabranjuje naplata poreza na dodanu vrijednost na opojne droge ako su nezakonito uvezene u Zajednicu. Taj se zaključak nameće s obzirom na sudsku praksu Suda prema kojoj je zabranjena naplata carina u istim okolnostima jer je pravna situacija, u ovom slučaju to je oporezivi događaj, u biti jednaka u oba slučaja.
- 14 Kad je riječ o nenaplati carina pri nezakonitom uvozu opojnih droga, u obzir valja uzeti sudsku praksu Suda prema kojoj pri uvozu opojnih droga u Zajednicu kanalima koji nisu strogo nadzirani gospodarski kanali za upotrebu u medicinske ili znanstvene svrhe ne nastaje carinski dug (vidjeti presudu od 5. veljače 1981., Horváth, predmet 50/80, Zb., str. 385., kao i presude od 26. listopada 1982., Wolf, predmet 221/81, Zb., str. 3681., i Einberger, predmet 240/81, Zb., str. 3699.).
- 15 Sud je utvrdio da opojne droge koje se ne distribuiraju kanalima pod strogim nadzorom nadležnih tijela za upotrebu u medicinske i znanstvene svrhe prema definiciji podliježu potpunoj zabrani uvoza i stavljanja na tržište u Zajednici i da stoga te opojne droge ne podliježu naplati carina ako su ostale u nezakonitim kanalima, neovisno o tome jesu li otkrivene i uništene ili ih tijela nisu otkrila.
- 16 To obrazloženje ne može se ograničiti na naplatu uvoznih carina, već se primjenjuje i na naplatu poreza na promet pri uvozu.
- 17 U tom pogledu valja istaknuti da je svrha direktiva o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet uspostaviti zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost i osobito jedinstvenu osnovicu za razrezivanje u cijeloj Zajednici, jednako kao što je Zajedničkom carinskom tarifom uspostavljen sustav carina Zajednice.

- 18 Obje pristojbe imaju usporedive bitne značajke jer nastaju uvozom robe u Zajednicu i njezinom daljnjom distribucijom gospodarskim kanalima država članica i jer svaka čini sastavni dio prodajne cijene koju uzastopni gospodarski subjekti slično izračunavaju. Ta usporednost potvrđena je činjenicom da se člankom 10. stavkom 3. Šeste direktive državama članicama odobrava povezivanje oporezivog događaja i datuma nastanka obveze plaćanja poreza na promet pri uvozu s događajem i datumom nastanka obveze koji su utvrđeni za carine.
- 19 Osim toga, u ovom je slučaju u pogledu obiju pristojbi po definiciji u potpunosti zabranjeno puštanje robe u pitanju u gospodarske i komercijalne kanale Zajednice.
- 20 Iz navedenoga proizlazi, kao što je Sud već utvrdio u vezi s uvoznim carinama, da nezakoniti uvoz opojnih droga u Zajednicu, koji može dovesti samo do kaznenopravnih sankcija, ni na koji način nije povezan s odredbama Šeste direktive o definiciji osnovice za razrezivanje i, posljedično, odredbama o nastanku obveze plaćanja poreza na promet.
- 21 Tom tvrdnjom ne dovode se u pitanje ovlasti država članica za određivanje prikladnih sankcija za povrede zakonodavstva o opojnim drogama, sa svim posljedicama, osobito onima novčane naravi.
- 22 Stoga na upućeno pitanje valja odgovoriti da članak 2. Šeste direktive treba tumačiti u smislu da pri nezakonitom uvozu u Zajednicu opojnih droga koje nisu ograničene na gospodarske kanale pod strogim nadzorom nadležnih tijela za upotrebu u medicinske i znanstvene svrhe ne nastaje porez na promet pri uvozu. To tumačenje primjenjuje se i na članak 2. Druge direktive.

Troškovi

- 23 Troškovi njemačke vlade, francuske vlade i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenoga,

SUD,

odlučujući o pitanju koje mu je rješenjem od 29. listopada 1982. uputio Finanzgericht Baden-Württemberg (Financijski sud u Baden-Württembergu), odlučuje:

Članak 2. Šeste direktive Vijeća od 17. ožujka 1977. o usklađivanju zakonodavstva država članica koja se odnose na poreze na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL L 145, str. 1.) treba tumačiti u smislu da pri nezakonitom uvozu u Zajednicu opojnih droga koje nisu ograničene na gospodarske kanale pod strogim nadzorom nadležnih tijela za upotrebu u medicinske i znanstvene svrhe ne nastaje porez na promet pri uvozu. To tumačenje primjenjuje se i na članak 2. Druge direktive u usklađivanju poreza na dodanu vrijednost.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 28. veljače 1984.

[Potpisi]

* Jezik postupka: njemački

RADNI PRIJEVOD